

L'empremta de Saturn - Pau Planas Puigbert

Pau Planas Puigbert (Girona, 1974) ha publicat tres novel·les distòpiques. La primera va ser *La nau*, premi Casero, que va aparèixer a Amsterdam el 2008. Dos anys després Papers amb Accent publicava *La ciutat de les finestres*, i aquest octubre ha vist la llum *L'empremta de Saturn* (Pagès Editors). Les dues primeres són més obscures, ja que una narra un viatge del qual no es coneix l'origen ni l'objectiu, i l'altra mostra un espai desconcertant vist per un personatge desconegut. Una altra característica dels tres llibres és que estan escrits amb una prosa molt pulcra, exacta i alhora suggerent.

La trama de *L'empremta de Saturn* resulta més comprensible, si més no al principi. Aparentment, mostra el dia a dia d'una dona encarregada de rehabilitar una casa. Al cap de poques pàgines descobrim que el seu ajudant, Max, és un androide que, a més d'obeir les seves ordres, també té la missió de controlar-la. Al soterrani, la dona descobreix un ordinador que conté el dietari que escrivia l'habitant anterior de la casa, situada en el que sembla la Girona actual. Des del futur, doncs, la lectora va reconstruint com era la vida abans de l'apocalipsi, és a dir, el nostre present, mentre sent l'impuls cada vegada més irreprimit de desconnectar Max.

El lector es troba així davant una variació sobre la pugna entre éssers humans i màquines intel·ligents, que ha estat popularitzada per *2001, una odissea a l'espai* o *Matrix*. ("T'estic ajudant, però tu et negues a ser ajudada", la informa l'androide). A *L'empremta de Saturn*, els cognoms han estat substituïts per codis alfanumèrics, i els llocs tenen coordenades en comptes de noms.

Però les coses no són tan senzilles. A mesura que avancem en la lectura, el dietari sembla obra de persones de diferents edats i costums. Quan l'autor del dietari imagina una habitant del futur, el lector del llibre dubta si la protagonista és doblement fictícia. El final -que fa pensar en el de la primera *Blade runner*- pot conduir a una reconciliació entre dona i androide, que s'aproximen en el tram final. Com les novel·les anteriors de Pau Planas Puigbert, també aquesta ens proposa una reflexió que podríem qualificar de filosòfica, és a dir, formula preguntes inquietants que no s'acaben de resoldre. Per aquestes preguntes i per la prosa modèlica, *L'empremta de Saturn* mereix una lectura.